

STUDENTSKO UČEŠĆE U ISTRAŽIVANJIMA KOJA SE IZVODE U OKVIRU NASTAVE

Napredovanje psihološke nauke u potpunosti zavisi od prikupljanja empirijske građe, tj. raznovrsnih podataka dobijenih na velikim grupama ispitanika. Osim ispitivanja na specifičnim populacijama (npr. klinikama, školama i sl.), velikim prigodnim uzorcima (npr. vojska ili zatvor), jedna od najtipičnije ispitivanih grupa u psihološkim istraživanjima jesu sami studenti psihologije (konsultovati dole pobrojane reference).

Studenti psihologije, između ostalog, služe kao grupa na kojoj se uspostavljuju testovne norme za opštu populaciju, utvrđuju parametri tipičnog/normalnog funkcionisanja u eksperimentalnim paradigmama. Oni, takođe, čine kontrolnu grupu u raznim upitničkim studijama. Istraživanja u kojima studenti učestvuju obično izvode sami nastavnici i saradnici fakulteta (doktorandi i studenti diplomskih studija), ali i drugo naučno osoblje vezano za Fakultet i Odsek.

U okviru istraživanja na studentima postoje norme koje se moraju poštovati. Istraživanja se izvode isključivo u naučne svrhe, tako da se podaci tretiraju grupno, te je pri objavlјivanju i prezentovanju rezultata anonimnost studenta – ispitanika potpuno zagarantovana. Studenti se pri ispitivanju ne dovode u neprijatne i nelagodne situacije i mogu u svakom trenutku prekinuti postupak ispitivanja.

Osim što su ovako prikupljeni podaci korisni samim istraživačima i razvoju psihologije, smatra se da ispitivanja na studentima imaju i važnu istraživačko-didaktičku svrhu. Naime, učestvovanje u istraživanjima praktično edukuje buduće psihologe u različitim metodološkim formama prikupljanja podataka. Dalje, ono daje studentima primer kako se istraživački pristupa fenomenima o kojima slušaju tokom nastave. I na kraju, ovakvo učestvovanje u istraživanjima pruža uvid u poziciju ispitivanog. Smatra se da će i sami studenti, koji su u datom trenutku subjekti, u bliskoj budućnosti sprovoditi slična ispitivanja na drugim ljudima i da će im ovakvo lično iskustvo pomoći u radu. Povrh svega, pretpostavka je da će upravo oni najpre raditi istraživanja na svojim mlađim kolegama. Stoga učestvujući u istraživanjima svojih starijih kolega, studenti ulažu i u svoj budući rad, baš kao što su to činile i generacije pre njih, kako u našoj sredini, tako i u svetu.

Studenti Odseka za psihologiju u Novom Sadu su takođe deo ovakve prakse i tokom svojih nastavnih aktivnosti učestvuju u raznovrsnim istraživanjima. Neka od njih su eksperimentalna, neka od njih su ankete, validacije instrumenata, uspostavljanju normi, itd. Učešće je definisano nastavnim planom pojedinačnog kursa i studenti za ovu nastavnu aktivnost dobijaju poene za predispitne aktivnosti, a koji doprinose njihovoj krajnjoj oceni.

Primeri nekih objavljenih članaka u 2011. godini, u kojima su korišćene studentske populacije i u kojima su studenti dobijali poene kao deo predispitnih aktivnosti:

Stephenson, K.R., & Cindy M. Meston, C.M. (2011). The association between sexual costs and sexual satisfaction in women: An exploration of the Interpersonal Exchange Model of sexual Satisfaction. *The Canadian Journal of Human Sexuality*, 20, 31-40.

Ross, A.L., Bernard, C., & Ramirez-Bello, D. (2011). Using Student Assessment Data in a PDS to Inform Classroom Practice and Increase Achievement. In J.L. Nath, I.N. Guadarrama, and J. Ramsy (Eds.) *Investigating University-School*

- Partnerships* (pp. 195-208). Charlotte: Information Age Publishing Inc.
- Vasey, M.W., Vilensky, M.R., Heath, J.H., Harbaugh, C.N., Buffington, A.G., & Fazio, R.H. (2011). It was as big as my head, I swear!: Biased spider size estimation in spider phobia. *Journal of Anxiety Disorders*, in press.
- Shariff, A.F., & Norenzayan, A (2011). Mean Gods Make Good People: Different Views of God Predict Cheating Behavior. *International Journal for the Psychology of Religion*, 21, 85-96.
- Raes, F, Pommier, E., Neff, K.D., & Van Gucht, D. (2011). Construction and factorial validation of a short form of the Self-Compassion Scale. *Clinical Psychology and Psychotherapy*, 18, 250-255.
- Dimigen, O., Sommer, W., Hohlfeld, A., Jacobs, A.M., & Kliegl, R. (2011). Coregistration of eye movements and EEG in natural reading: Analyses and review. *Journal of Experimental Psychology: General*, 140, 552-572.